

STANOVISKO HLAVNEJ KONTROLÓRKY K NÁVRHU ROZPOČTU MESTA NA ROK 2018 A K NÁVRHU VIACROČNÉHO ROZPOČTU MESTA NA ROKY 2019 - 2020

V zmysle ustanovenia § 18f, odsek 1 písmeno c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov p r e d k l a d á m mestskému zastupiteľstvu odborné stanovisko k návrhu rozpočtu Mesta Hnúšťa na rozpočtový rok 2018 (*záväzný rozpočet*) a viacročného rozpočtu na roky 2019 až 2020 (*orientačné rozpočty*) a k návrhu Programového rozpočtu.

Stanovisko k návrhu viacročného rozpočtu (ďalej len stanovisko) Mesta Hnúšťa na roky 2018 – 2020 bolo spracované na základe predloženej návrhu viacročného rozpočtu, ktorý bol spracovaný podľa funkčnej a ekonomickej klasifikácie (tabuľková časť), dôvodovej správy a na základe návrhu programového rozpočtu na rok 2018, ktorý bol spracovaný v súlade s § 9 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách miestnej a územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Stanovisko k návrhu rozpočtu na rok 2018 a následne viacročného rozpočtu na roky 2019 a 2020 sa zameriava hlavne na posúdenie súladu návrhu rozpočtu so zákonom o rozpočtových pravidlách, na identifikáciu možných rizík a rezerv plnenia rozpočtových príjmov a výdavkov, ale tiež na hospodárnosť a efektívnosť rozpočtovaných finančných prostriedkov.

Návrh rozpočtu na rok 2018 vrátane finančných operácií bol zostavený ako vyrovnaný a zároveň napĺňa aj ostatné zákonom stanovené podmienky v súlade s § 10 ods. 7 zákona č. 583/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Príprava rozpočtu rešpektuje tiež povinnosť, ktorá je ustanovená v § 9 (o viacročnom rozpočte) a dané prechodné ustanovenie, ktoré je uvedené v § 21 ods. 3 zákona č. 583/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

A. VÝCHODISKÁ SPRACOVANIA STANOVISKA

Pri spracovaní stanoviska som vychádzala z posúdenia predloženej návrhu rozpočtu mesta Hnúšťa na rok 2018 a viacročného programového rozpočtu mesta na roky 2018 – 2019 z dvoch hľadísk:

A.1. Zákonnosť predloženej návrhu rozpočtu

1.1. *Návrh rozpočtu je spracovaný v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi:*

- ❖ Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- ❖ Zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- ❖ Zákon č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- ❖ Ústavný zákon č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti,
- ❖ Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov,
- ❖ Nariadenie vlády č. 668/2004 Z. z. o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samosprávy v znení ďalších doplnkov,
- ❖ Zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov,

- ❖ Zákon č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov,
- ❖ Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších zmien a doplnkov,

Mesto Hnúšťa, hlavná kontrolórka mesta

Mestský úrad tel.: 047/2028816

981 01 Hnúšťa, email: kontrolor@hnusta.sk

- ❖ Opatrenie MF SR č. MF/010175/2004-42 zo dňa 8.12.2004 v znení ďalších dodatkov, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie,
- ❖ Kolektívna zmluva vyššieho stupňa na rok 2018 a s ňou súvisiace zmeny v legislatívnych normách (napr. úprava pravidiel tarifných plátov zamestnancov obcí a pedagogických zamestnancov, zvýšenie minimálnej mzdy),
- ❖ VZN mesta Hnúšťa s dosahom na plnenie príjmov a čerpanie výdavkov mesta Hnúšťa.

1.2. Súlad so všeobecne záväznými nariadeniami Mesta Hnúšťa

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade s VZN mesta, ktorými sú upravované povinnosti poplatkového a daňového charakteru mesta. Vychádzalo sa pri spracovaní rozpočtu hlavne z VZN o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, VZN o podmienkach poskytovania dotácií z rozpočtu mesta Hnúšťa atď.

1.3. Dodržiavanie informačnej povinnosti zo strany Mesta Hnúšťa

Návrh rozpočtu mesta bol zverejnený na úradnej tabuli mesta dňa 20.11.2017 v zákonom stanovenej lehote (najmenej 15 dní pred jeho schválením v mestskom zastupiteľstve) v súlade s § 9 odsek 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

A.2. Metodická správnosť predloženého návrhu rozpočtu

- Návrh rozpočtu je spracovaný podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s Opatrením MF SR č. MF/010175/2004 – 42, ktorým sa ustanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v z. n. p. , ktorá je záväzná pri zostavovaní rozpočtov územnej samosprávy.
- Návrh rozpočtu je spracovaný v súlade s Príručkou na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2018 až 2020 č. MF/009405/2017 – 411, uverejnenou vo Finančnom spravodajcovi 2017 v Príspevku č. 4.
- Návrh rozpočtu je zostavený v súlade s Vyhláškou ŠÚ SR č. 257/2014, ktorou sa vydáva štatistická klasifikácia výdavkov verejnej správy(SK COFOG).

B. VÝCHODISKÁ TVORBY NÁVRHU ROZPOČTU

Spracovanie návrhu rozpočtu mesta vychádzalo z východiskových údajov obsiahnutých v návrhu rozpočtu verejnej správy na uvedené obdobie, rozpočtových požiadaviek predložených pri spracovaní rozpočtu mesta Hnúšťa a z vývoja hospodárenia mesta v roku 2017 a v predchádzajúcich sledovaných rokoch. Súčasťou návrhu rozpočtu sú aj rozpočty príjmov a výdavkov rozpočtových organizácií a príspevky príspevkovým organizáciám, zriaďovateľom ktorých je mesto Hnúšťa.

Návrh vychádza teda aj z predpokladu, že podielové dane v roku 2018 dosiahnu MF SR garantovanú úroveň roka 2017. V zákone č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve ostalo deklarovaných 70 % pre obce.

V zmysle „Memoranda o úprave platových pomerov zamestnancov v štátnej službe a niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme“, uzatvoreného a podpísaného zástupcami zamestnávateľov a zamestnancov (s výnimkou pedagogických a odborných zamestnancov a učiteľov vysokých škôl) je v návrhu rozpočtu mesta Hnúšťa rozpočtovaná valorizácia plátov zamestnancov v štátnej a verejnej službe o 4 % od 1. januára 2018 a zvýšenie funkčných plátov vo forme odmien o 2 % priznaného funkčného platu zamestnanca za každý plne odpracovaný mesiac k 1. septembru 2018. Na základe kolektívneho vyjednávania KOZ a vlády SR v novembri 2017 je predpoklad zvýšenia plátov štátnych a verejných zamestnancov (okrem pedagogických pracovníkov) od januára 2018 o 4,8 percenta. V rozpočte mesta je tiež zohľadnená aj valorizácia plátov pedagogických zamestnancov vo výške 6% s platnosťou od 1.9.2017 a tiež rast miezd od 1.1.2018 v závislosti od odpracovaných rokov.

Mesto Hnúšťa, hlavná kontrolórka mesta

Mestský úrad tel.: 047/2028816

981 01 Hnúšťa, email: kontrolor@hnusta.sk

Pri tvorbe rozpočtu je potrebné brať do úvahy aj rast nominálnej mzdy v roku 2018, ktorá bude rásť tempom 4,6 %, čo predstavuje zrýchlenie oproti predchádzajúcemu roku. Dôvodom je vyššia inflácia a rýchlejší rast produktivity. Rast reálnej mzdy sa zrýchli na 2,9 %, v súlade s rastom produktivity práce. V roku 2017 sa inflačný vývoj otočil a ceny začali opäť rásť. Na celý rok sa očakáva rast o 1,3 %. V roku 2018 by mala inflácia ešte zrýchliť na 1,7 % pod vplyvom dopytových tlakov. Ceny porastú naprieč ekonomikou, najviac však zrýchlia ceny trhových služieb. Na základe rastu cien energetických komodít na svetových trhoch očakávame aj zvýšenie regulovaných cien energií v budúcom roku (zo stanoviska Rady pre rozpočtovú zodpovednosť k štátnemu rozpočtu na rok 2018).

Na základe uvedených prognóz bol rozpočet mesta Hnúšťa na rok 2018 navrhnutý so schodkom 104 600 €. Bežný rozpočet bol zostavený s prebytkom 185 400 €, kapitálový rozpočet bol navrhnutý so schodkom 290 000 €. Schodok kapitálového rozpočtu je krytý v súlade s § 10 ods. 7 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov prebytkom bežného rozpočtu a finančných operácií, ktorý predstavuje sumu 104 600 €.

C. TVORBA NÁVRHU ROZPOČTU

Návrh rozpočtu mesta je spracovaný podľa zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v členení podľa § 9 odsek 1) na tri rozpočtové roky – rok 2018, 2019 a 2020.

V súlade s Príručkou na zostavenie návrhu rozpočtu na roky 2018 až 2020 č. MF/009405/2017 – 411 **záväzným rozpočtom pre mesto je rozpočet na príslušný rozpočtový rok 2018**. Rozpočty na nasledujúce dva rozpočtové roky t.j. na roky 2019 a 2020 majú orientačný charakter a teda ani rozpočtované príjmy a výdavky rozpočtov týchto rokov nie sú pre mesto záväzné.

V súlade s § 10 odsek 3 až 7 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy sa navrhovaný viacročný rozpočet mesta na roky 2018 až 2020 vnútorne člení na:

- a) bežné príjmy a bežné výdavky (ďalej len „bežný rozpočet“)
- b) kapitálové príjmy a kapitálové výdavky (ďalej len „kapitálový rozpočet“)
- c) finančné operácie.

Vo viacročnom rozpočte mesta na roky 2018 až 2020 sú vyjadrené finančné vzťahy k štátnemu rozpočtu v rámci financovania prenesených kompetencií štátu, finančné vzťahy k štátnym fondom a fondom EÚ, k zriadeným a založeným právnickým osobám a fyzickým osobám - podnikateľom, právnickým osobám, ktorým sa poskytujú prostriedky z rozpočtu mesta a VÚC.

D. ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA NÁVRHU ROZPOČTU

Mestskému zastupiteľstvu je predložený návrh rozpočtu mesta na rozpočtový rok 2018 a zároveň aj návrh rozpočtu mesta na rozpočtové roky 2019 a 2020 obsahujúci predpokladaný vývoj príjmovej a výdavkovej časti bežného a kapitálového rozpočtu v predložených východiskových ukazovateľoch podľa programovej štruktúry rozpočtu (jednotlivé programy a podprogramy s uvedením príslušných zámerov a cieľov), viď tabuľky (údaje v tabuľkách sú uvedené v celých eurách).

Súhrnná bilančná charakteristika návrhu rozpočtu:

1. Rozpočet celkom:

Rozpočtové roky	2014 skutočnosť	2015 skutočnosť	2016 skutočnosť	2017 rozpočet	2017 predpoklad	2018 rozpočet	2019 rozpočet	2020 rozpočet
Príjem	4 222 430	4 548 858	4 702 494	9 755 564	5 015 442	5 041 325	5 962 053	5 390 053
Výdaj	4 169 945	4 320 041	4 372 736	9 755 564	4 931 753	5 041 325	5 962 053	5 390 053
+prebytok, – schodok rozpočtu	46 174	228 817	329 758	0	83 689	0	0	0

Mesto Hnúšťa, hlavná kontrolórka mesta

Mestský úrad tel.: 047/2028816

981 01 Hnúšťa, email: kontrolor@hnusta.sk

1.1. Súhrn rozpočtov + finančné operácie

Rozpočtové roky	2015 skutočnosť	2016 skutočnosť	2017 rozpočet	2017 predpoklad	2018 rozpočet	2019 rozpočet	2020 rozpočet
Bežný rozpočet	386 121	436 421	204 420	209 892	185 400	349 059	407 423
Kapitálový rozpočet	-136 752	2 529	-407 029	-107 869	-290 000	-821 359	-214 723
+prebytok, -schodok rozpočtu	249 369	438 950	-202 609	102 023	-104 600	-472 300	192 700
Finančné operácie	-20 552	-109 192	202 609	-18 334	104 600	472 300	-192 700
Rozpočtové hospodárenie	228 817	329 758	0	83 689	0	0	0

Návrh rozpočtu mesta na rok 2018 je v zmysle § 10 odsek 3 a 7 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy je navrhnutý ako **vyrovnaný**.

Návrh rozpočtu je zostavený ako programový, t.j. zdôrazňujúci vzťah medzi rozpočtovými výdavkami a očakávanými výstupmi a výsledkami realizovaných rozpočtových programov a podprogramov. Rozpracovanie návrhu rozpočtu do programov, podprogramov a prvkov značne zvyšuje informačnú hodnotu návrhu rozpočtu, s možnosťou prezentovať ciele a monitorovať ich dosahovanie.

Pre roky 2018 až 2020 je rozpočtovaných 11 programov, ktoré predstavujú 55 podprogramov a 41 prvkov slúžiacich k plneniu zámeru jednotlivých programov.

D.1. Rozpočet príjmov

1. Bežné príjmy rozpočtu t. j. vlastné príjmy sú tvorené daňovými a nedaňovými príjmami. Ostatné príjmy sú tvorené transfermi na prenesený výkon štátnej správy, grantmi a dotáciami.

V rozpočtovom roku 2018 je nárast rozpočtovaných bežných príjmov (4 610 125 €) v porovnaní s rozpočtovým rokom 2017 (predpoklad 4 387 632 €) v objeme finančných prostriedkov v sume **222 493 €**.

1.1. Daňové príjmy - tvoria najstabilnejšiu a najvýznamnejšiu zložku rozpočtu.

V roku 2018 sú rozpočtované daňové príjmy vo výške 2 759 700 €, čo predpokladá nárast daňových príjmov oproti roku 2017 (predpoklad 2 624 390 €) o sumu 135 310 €.

1.1.1. Výnos dane z príjmov FO (podielová daň)

Najpodstatnejšou časťou bežných príjmov mesta je daň z príjmov fyzických osôb tzv. podielová daň zo ŠR. Pre rok 2018 MFSR do ŠR stanovilo pre mestá a obce výšku podielových daní na 70 %, čo je na rovnakej výške ako v roku 2017. Podľa prognózy MFSR patria mestu Hnúšťa podielové dane na rok 2018 v celkovej výške **2 407 000 €**.

1.1.2. Daň z nehnuteľnosti

V roku 2018 je daň z nehnuteľnosti rozpočtovaná v sume 160 000 €, t.j. výšku predpokladaného stavu platieb do rozpočtu za rok 2017. Rozpočet dane z nehnuteľnosti na rok 2017 bol vo výške 155 000 € a predpoklad plnenia uvedenej dane v roku 2017 je o **5 000 € vyšší**. **Nedoplatok na dani z nehnuteľnosti je k 31.10.2017 je evidovaný v sume 91 201,08, čo predstavuje s porovnaním s rokom 2016 zníženie nedoplatku o 23 961,18 € (nedoplatok k 31.10.2016 evidovaný v sume 115 162,26 €).**

Na základe vyššie uvedeného odporúčam aj naďalej pokračovať v nastúpenom trende znižovania nedoplatku a ďalej vyvíjať maximálne úsilie k vymožitelnosti čo najvyššej čiastky z uvedenej dane a to hlavne starých nedoplatkov a tak zamedziť nárastu nových nedoplatkov z predpisov resp. vyrubenia v roku 2018.

Mesto Hnúšťa, hlavná kontrolórka mesta

Mestský úrad tel.: 047/2028816

981 01 Hnúšťa, email: kontrolor@hnusta.sk

1.1.3. Za komunálny odpad a drobný stavebný odpad

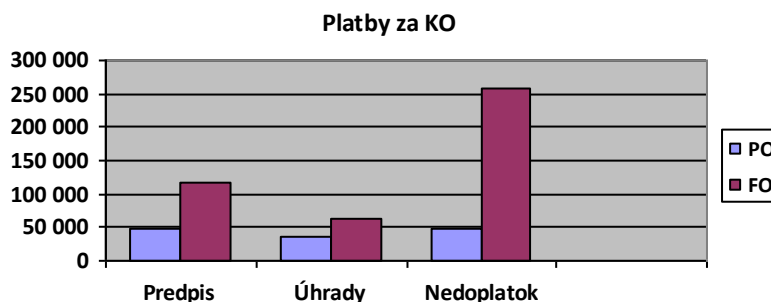
ROK	Rozpočet príjmov celkom	Skutočnosť plnenia príjmov celkom	% plnenia príjmov
2012	224 390	176 436	78,63
2013	227 093	200 907	88,47
2014	227 093	177 383	78,11
2015	193 900	177 383	91,48
2016	200 000	180 000	90,00
2017	192 000	Predpoklad 167 000	86,98
2018	182 000		

Pri rozpočtovaní príjmov za komunálny odpad a drobný stavebný odpad na rok 2018 sa počíta s nárastom oproti predpokladu plnenia rozpočtu v roku 2017 a to vo výške 15 000 €.

Pri porovnaní reálneho plnenia rozpočtu za uvedené roky je vidieť, že v roku 2017 (predpoklad) je výber tohto poplatku mierne nižší ako v roku 2016 a to o sumu 13 000 €. Ako je vidieť z tabuľky ani v jednom roku neboli naplnené rozpočtované príjmy.

Overením plnenia rozpočtu príjmov za komunálny odpad a drobný stavebný odpad k 31.10.2017 boli zistené nasledovné skutočnosti (v €):

- Predpis na rok 2017	162 815,51 (PO 47 200,87 €,FO 115 604,64€)
- Úhrady z poplatkov za KO	123 034,99 (PO 38 634,13€,FO 84 400,86€)
- Úhrady poplatkov za rok 2017	100 058,96 (PO 36 900,66€,FO 63 158,30 €)
- Predchádzajúce roky	22 976,03 (PO 1 733,47 €,FO 21 242,56 €)
- Nedoplatky k 31.10.2017	307 543,94(PO49 462,97€,FO258 080,97€)

Podľa evidencie neplatičov fyzické osoby uhradili k 31.10.2017 poplatky vo výške 54,66 % z celkového predpisu na rok 2017 (55,73% v roku 2016). Právnické osoby si splnili svoju povinnosť úhrady poplatkoch vo výške 78,17 % (84,13% v roku 2016). Percentuálnym porovnaním výberu poplatkov môžeme vidieť, že za rovnaké sledované obdobie rokov 2016 a 2017 je výber poplatkov s malými odchýlkami skoro rovnaký.

Na základe vyššie uvedených skutočností nevidím v roku 2018 veľkú možnosť zlepšujúceho sa trendu vo vývoji výberu uvedených poplatkov a teda následne reálne zvyšovanie ich výberu, hlavne na strane fyzických osôb. Skôr hrozí možnosť rizika nenaplnenia rozpočtovaných príjmov v roku 2018 a preto nie je možné uvažovať u týchto poplatkoch so žiadnou rozpočtovou rezervou, hoci z pohľadu participácie na rozpočte môžeme hovoriť o príjmoch z uvedených poplatkov ako o jednom z nosných príjmov bežného rozpočtu.

1.1.4. Ostatné dane za špecifické služby (za psa, za nevýherné hracie automaty, za predajné automaty, za ubytovanie, za užívanie verejného priestranstva, iné tovary a služby) sú rozpočtované na úrovni predchádzajúcich rokov.

Mesto Hnúšťa, hlavná kontrolórka mesta

Mestský úrad tel.: 047/2028816

981 01 Hnúšťa, email: kontrolor@hnusta.sk

1.2. Nedaňové príjmy

Nedaňové príjmy sú tvorené príjmami z prenájmu pozemkov, budov, nebytových priestorov, ktoré sú plánované v zmysle uzatvorených platných nájomných zmlúv a príjmom z administratívnych a iných poplatkov a platieb, z úrokov a z iných nedaňových príjmov.

Mesto Hnúšťa rozpočtuje v roku 2018 nedaňové príjmy vo výške **282 010 €**. Celkovo sú nedaňové príjmy rozpočtu rozpočtované v roku 2018 v porovnaní s predpokladom plnenia rozpočtu za rok 2017 vyššie o sumu **7 910 €**.

1.2.1. Príjmy z prenajatých budov, priestorov, objektov

ROK	Rozpočet príjmov celkom	Skutočnosť plnenia príjmov celkom	% plnenia príjmov
2012	209 008	133 074	63,67
2013	207 869	154 895	74,51
2014	207 869	130 430	62,75
2015	126 500	234 499	183,21
2016	144 000	188 756	131,08
2017	175 655	Predpoklad 175 000	99,63
2018	174 300		

V roku 2018 je spracovaný rozpočet príjmov z prenajatých budov v porovnaní s predpokladom plnenia rozpočtu na rok 2017 nižší o **700 €**.

Nedoplatky za nájomné za budovy eviduje mesto k 31.10.2017 vo výške **192 959,84 €**, čo v porovnaní s nedoplatkami vyčíslenými k 31.10.2016 (v sume **167 977,08 €**) predstavuje vyššiu sumu o **24 982,76 €**. Uvedená suma sa môže zmeniť k 31.12.2017 nakoľko sú nájomné predpísané na celý rozpočtový rok a veľa nájomníkov uhradza nájomné ku dňu 31. 12.2017.

Odporúčam vyvinúť maximálne úsilie na vymoženost pohľadávok na platbách za nájom, aby sa s nimi mohlo v budúcnosti uvažovať pri navýšení príjmovej časti rozpočtu.

1.3. Granty a transfery – predpokladané príjmy v rámci tejto položky predstavujú prostriedky zo štátneho rozpočtu na prenesený výkon štátnej správy na mestá a obce, prostriedky z ÚPSVaR na podporu detí v hmotnej núdzi a prostriedky z EÚ prostredníctvom ŠR v celkovej sume **1 568 415 €**.

1.4. Kapitálové príjmy – celkový rozpočet kapitálových príjmov na rozpočtový rok 2018 je plánovaný vo výške **66 000 €**:

- nedaňové príjmy vo výške **10 000**

- kapitálové granty a transfery v sume **56 000 €** (projektová dokumentácia- komunitné centrum 36 000 €, projektová dokumentácia – Petrivalského vila 20 000 €).

Spracovateľ zostavoval uvedený rozpočet po dôkladnej analýze na základe očakávaných skutočností a na základe reálnych možností.

1.5. Príjmové finančné operácie – sú rozpočtované vo výške **300 300 €** a to:

- prostriedky z predchádzajúcich rokov prijaté v roku 2017 vo výške 75 300 € a prostriedky z predchádzajúcich rokov vo výške 225 000 €.

Príjmové finančné operácie nie sú súčasťou príjmov rozpočtu mesta.

V rozpočte nie je plánované čerpanie úveru na rok 2018.

Záver:

❖ **Riziko nenaplnenia príjmov schválených rozpočtom a následne nevyhnutnosť prijať v priebehu roka opatrenia na viazanie rozpočtových výdavkov v potrebnom rozsahu.**

D.2. Rozpočet výdavkov

Mesto zabezpečuje bežnými výdavkami krytie potrieb chodu Mestského úradu, krytie potrieb na zabezpečenie samosprávnych funkcií mesta. Tiež sa nimi zabezpečuje krytie potrieb preneseného

Mesto Hnúšťa, hlavná kontrolórka mesta

Mestský úrad tel.: 047/2028816

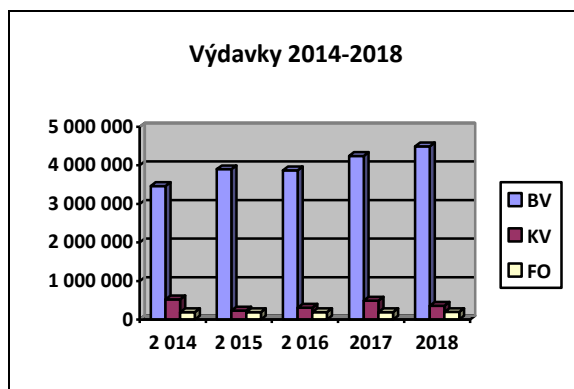
981 01 Hnúšťa, email: kontrolor@hnusta.sk

výkonu štátnej správy, potreby finančných zdrojov na činnosť príspevkových organizácií mesta, športových klubov, centra voľného času atď.

Na základe predpokladaných zdrojov v príjmovej časti bol zostavený návrh rozpočtu výdavkov. Navrhovaný rozpočet výdavkov je zostavený tak, aby zabezpečil financovanie základných funkcií samosprávy ako to ukladá zákon o obecnom zriadení. Pri spracovaní návrhu rozpočtu výdavkovej časti sa vychádzalo z požiadaviek MsÚ, príspevkových a rozpočtových organizácií mesta, žiadostí o poskytnutie dotácií a uzavretých zmluvných vzťahov. Rozpočet výdavkov sa delí na rozpočet bežných výdavkov, kapitálových výdavkov a výdavkové finančné operácie (nie sú súčasťou výdavkov rozpočtu mesta).

Rozpis rozpočtových výdavkoch v eurách a ich vývoj od roku 2014 do roku 2020:

Výdavok	Rok 2014 skutočnosť	Rok 2015 skutočnosť	Rok 2016 skutočnosť	Rok 2017 rozdpočet	Rok 2017 predpoklad	Rok 2018 Rozpočet	Rok 2019 rozdpočet	Rok 2020 rozdpočet
bežné výdavky - mesto	2 069 397	2 249 521	2 311 640	2 704 291	2 583 514	2 774 092	2 795 394	2 883 730
bežné výdavky RO	1 391 028	1 649 684	1 560 478	1 720 117	1 661 112	1 715 533	1 807 600	1 888 900
BEŽNÉ VÝDAVKY SPOLU	3 460 425	3 899 205	3 872 118	4 424 408	4 244 626	4 489 625	4 602 994	4 772 630
- kapitálové výdavky mesto	519 723	229 067	306 842	5 125 936	492 269	356 000	1 116 359	374 723
- kapitálové výdavky RO	0	0	0	3 000	0	0	0	0
KAPITÁLOVÉ VÝDAVKY SPOLU	519 723	229 067	306 842	5 128 936	492 269	356 000	1 116 359	374 723
VÝDAVKOVÉ FINANČNÉ OPERÁCIE	189 798	191 769	193 776	202 220	194 858	195 700	247 700	247 700
SPOLU VÝDAVKOVÁ ČASŤ ROZPOČTU	4 169 945	4 320 041	4 372 736	9 755 564	4 931 753	5 041 325	5 962 053	5 390 053

Porovnanie výdavkovej časti rozpočtu podľa programov na rok 2018 s rokmi 2015 - 2016 (skutočnosť) a predpokladom 2017:

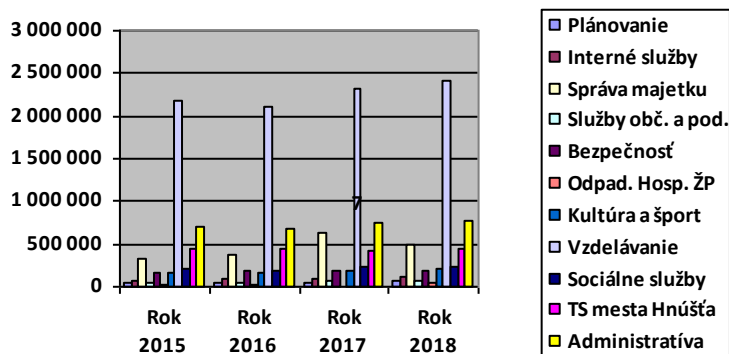
Výdavková časť v EUR	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017 (predpoklad)	Rozpočet rok 2018
1. Plánovanie, manažment a kontrola	37 852	41 368	50 150	59 600
2. Interné služby	60 473	99 814	100 100	125 500
3. Správa majetku	317 464	386 323	638 710	500 644
4. Služby občanom a podnikateľom	52 674	57 918	61 300	66 120
5. Bezpečnosť	168 781	176 772	186 730	192 730
6. Odpadové hospodárstvo a ochrana ŽP	24 312	15 450	2 620	38 700
7. Kultúra a šport	158 348	165 474	183 000	201 130
8. Vzdelávanie	2 169 249	2 098 433	2 308 612	2 402 901
9. Sociálne služby	202 204	199 214	229 590	241 100
10. Technické služby mesta Hnúšťa	437 106	446 442	422 583	442 615
11. Administratíva	691 578	685 527	748 358	770 285
SPOLU rozpočet výdavkov:	4 320 272	4 372 736	4 931 753	5 041 325

Mesto Hnúšťa, hlavná kontrolórka mesta

Mestský úrad tel.: 047/2028816

981 01 Hnúšťa, email: kontrolor@hnusta.sk

Bežné výdavky

Bežné výdavky sa v roku 2018 rozpočtujú vo výške **4 489 625 €**, čo v porovnaní s predchádzajúcim rozpočtovým rokom 2017 (predpoklad) predstavuje nárast bežných výdavkov vo výške 244 999 €. V rozpočtovanej sume bežných výdavkov na rok 2018 sú započítané výdavky pre školy s právnou subjektivitou v sume 1 715 533 aj príspevok na činnosť príspevkových organizácií mesta a to 148 330 € (v roku 2017 v sume 129 000 €) pre Mestské kultúrne stredisko Hnúšťa a 442 615 € (v roku 2017 v sume 425 083 €) pre Technické služby mesta Hnúšťa.

Ako môžeme vidieť bežné výdavky rozpočtované v roku 2018 sú svojou skladbou a výškou v jednotlivých programoch porovnateľné s rokom 2017 (predpokladom).

Navýšenie objemu bežných výdavkov v roku 2018 zohľadňuje aj navýšenie plátov pedagogických zamestnancov a tiež rast plátov zamestnancov vo verejnej správe (konkrétnejší popis v úvodnej časti môjho stanoviska). Rast osobných výdavkov môžeme očakávať na základe plánovaného zvýšenia minimálnej mzdy v národnom hospodárstve. Predpokladaný rast minimálnej mzdy na úroveň 480 € (v roku 2017 vo výške 435 €) značne ovplyvní rast osobných výdavkov hlavne pri rast osobných výdavkov zamestnancov, ktorí sú odmeňovaní minimálnou mzdou.

Vývoj bežných výdavkov (mesto)

ROK	Rozpočet výdavkov celkom	Skutočnosť plnenia výdavkov celkom	% plnenia výdavkov
2012	2 073 852	2 133 718	102,89
2013	2 072 405	1 951 367	94,16
2014	2 158 376	2 069 397	95,89
2015	2 285 137	2 249 521	98,44
2016	2 470 325	2 311 640	93,58
2017	2 704 291	2 583 514 (predpoklad)	95,53
2018	2 774 092		

Vyšší nárast bežných výdavkov v porovnaní s rokom 2016 môžeme vidieť napr. v:

- **Program 2. Interné služby** v Podprograme 2.6. Informačné technológie, Zámer – bezpečnostný informačný systém, kde je navýšenie rozpočtových výdavkoch v porovnaní s rokom 2017 (rozpočet) o sumu 7 600 €. Odôvodnenie navýšenia výdavku je podrobne rozpísané na strane 24 návrh rozpočtu.
- **Program 3. Správa majetku mesta** v Podprograme 3.2. Oprava pozemných komunikácií v réžii mesta - navýšenie rozpočtu oproti roku 2017 (predpoklad) o sumu 15 500 €. Podprogram 3.3. Nájomné byty – zámer podpora a rozvoj kvality bývania o sumu 15 500 €. Zdôvodnenie je prehľadne spracované v návrhu rozpočtu na str. 27 a str. 28.
- **Program 11. Administratíva**, Podprogram 11.1: Administratívna činnosť, ktorý zahŕňa kompletne služby mestského úradu na zabezpečenie všetkých aktivít v predchádzajúcich programoch. (napr. platy, mzdy služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania, poistné a príspevok do poisťovní,

Mesto Hnúšťa, hlavná kontrolórka mesta

Mestský úrad tel.: 047/2028816

981 01 Hnúšťa, email: kontrolor@hnusta.sk

tovary a služby – energie, voda, komunikácia, stravovanie, sociálny fond a pod. V tomto programe sú rozpočtované výdavky, ktoré nie sú v predchádzajúcich častiach programového rozpočtu.

V ostatných programoch je rozpočet na rok 2018 spracovaný porovnateľne s rozpočtom v roku 2017, čo vypovedá o zodpovednosti v hospodárení s verejnými prostriedkami.

Kapitálové výdavky – celkový objem rozpočtovaných kapitálových výdavkov na rok 2018 je v sume **356 000 €** - sú tu zapracované rozpočtové požiadavky, ktoré obsahujú investičné zámery nevyhnuté na zveľadenie a zhodnotenie majetku mesta a plnenie úloh vyplývajúcich z platnej legislatívy. Rozpis rozpočtovaných kapitálových výdavkov je rozpísaný na strane 7 návrhu rozpočtu.

Súčasťou kapitálového rozpočtu sú aj výdavky príspevkových organizácií a škôl s právnou subjektivitou.

Je potrebné uviesť, že rozpočtované kapitálové výdavky nie sú kryté kapitálovými príjmami, ktoré sú rozpočtované v sume **66 000 €**. Schodok kapitálového rozpočtu je krytý prebytkom z bežného rozpočtu a finančnými operáciami.

Na základe uvedených skutočností je potrebné pri plánovaní ďalších nových investícií mať na pamäti možnosť realizácie **rekonštrukcie kanalizácie v roku 2018, kde pri jej realizácii je potrebné minimálne pri spoluúčasti mesta na uvedenom projekte čerpanie úveru vo výške 168 709 €**. Je však **potrebné uviesť, že v rámci financovania uvedenej investície bude možno potrebné financovať aj ďalšie výdavky, ktoré sa momentálne nedajú vyčíslieť, ale budú zvyšovať výdavkovú časť rozpočtu a mesto nebude mať na ne dostatočné finančné krytie, najmä z dôvodu nedostatku a obmedzenia finančných tokov (cash flow)**.

Výdavkové finančné operácie – splátky istiny z úverov

Program 11. Administratíva, Podprogram 11.2: Poplatky a úroky

V rámci výdavkových finančných operácií sú kvantifikované výdavky splácania istín z prijatých úverov. Výška splátok istín sa na rok 2018 rozpočtuje vo výške **195 700 €**.

Odporúčanie:

- **naďalej zvažovať plánovanie nových investícií, okrem plánovaných v rozpočte na rok 2018, aby v prípade realizácie rekonštrukcie kanalizácie bolo možné čerpanie úveru vo výške spoluúčasti mesta. V prípade zvažovania použitia nových úverových zdrojov je dôležité dodržať proces podľa § 17 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Je potrebné si uvedomiť, že použitie cudzích zdrojov na krytie neproduktívnych výdavkov mesta môže viesť v budúcnosti k riziku s dosahom na platobnú schopnosť a likviditu záväzkov voči partnerom mesta t.j. aj voči bankovým subjektom.**

E. PROGRAMOVÝ ROZPOČET

Podľa § 4 ods. 5 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov „rozpočet obce obsahuje zámery a ciele, ktoré bude obec realizovať z výdavkov rozpočtu obce“.

Programový rozpočet je systém založený na plánovaní úloh a aktivít subjektov samosprávy v nadväznosti na ich priority a zapracovanie rozpočtových zdrojov do programov, s dôrazom na výsledky a efektívnosť vynakladania finančných prostriedkov.

Súčasťou návrhu rozpočtu na rok 2018, viacročného rozpočtu na roky 2019–2020 je aj programový rozpočet mesta Hnúšťa na rok 2018 a na roky 2019–2020. Mesto Hnúšťa predkladá na schválenie rozpočtovaných 11 programov, ktoré predstavujú 55 podprogramov a 41 prvkov slúžiacich k plneniu zámeru jednotlivých programov.

Jednotlivé „Programy“ sú podrobne a prehľadne rozpracované v textovej a tabuľkovej podobe predkladaného návrhu rozpočtu jednotlivými správcami programov a aktivít.

Mesto Hnúšťa, hlavná kontrolórka mesta

Mestský úrad tel.: 047/2028816

981 01 Hnúšťa, email: kontrolor@hnusta.sk

Informačná hodnota uvedeného dokumentu umožňuje plánovanie výdavkov v strednodobom horizonte, čo umožňuje konfrontovať plány mesta so skutočnosťou a tiež monitorovať plnenie plánov.

F. ZHRNUTIE

Ako som uviedla v mojom stanovisku návrh rozpočtu na rok 2018 a rozpočtové roky 2019-2020 je spracovaný v súlade s príslušnými všeobecne záväznými právnymi predpismi a internými smernicami mesta Hnúšťa. **Pozitívne hodnotím spracovanie a tiež zostavenie rozpočtu po odbornej stránke.**

Návrhy programového rozpočtu na rok 2018 a na roky 2019-2020 boli vypracované v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Vzhľadom k pripomienkam, ktoré som uviedla v stanovisku rozpočtu v bode D. Základná charakteristika návrhu rozpočtu aj naďalej platí, že musí byť zabezpečená rozpočtová disciplína zo strany všetkých subjektov, ktoré sú zapojené do rozpočtového procesu. Udržiavanie rozpočtovej rovnosti je predpokladom, aby bola zabezpečená vyrovnanosť rozpočtu mesta a zároveň zabezpečené financovanie samosprávnych činností mesta. ***Všetky subjekty zapojené do rozpočtu sú povinné pri používaní verejných prostriedkov zachovávať hospodárnosť, efektívnosť, účelovosť a účinnosť ich použitia.***

Je dôležité do budúcnosti sa zamerať na hľadanie cesty a možnosti na zabezpečenie dostatočnej výšky použiteľných vlastných bežných príjmov, nakoľko bežné výdavky sa zvyšujú a ich krytie na strane príjmov nie je priamo úmerné tomuto nárastu výdavkov.

Dávam do pozornosti, že spracovaný návrh rozpočtu mesta Hnúšťa na rok 2018 poskytuje poslancem zboru mestského zastupiteľstva základné údaje a informácie pre kvalifikované rozhodovanie, prípadne vyváženú úpravu rozpočtu mesta na príslušných príjmových a výdavkových položkách.

G. ZÁVER

Na základe môjho odborného stanoviska a skutočnosti v ňom uvedených odporúčam:

- ❖ **predložený návrh rozpočtu mesta Hnúšťa na rok 2018 Mestskému zastupiteľstvu v Hnúšti schváliť**
- ❖ **a návrh rozpočtu na roky 2019-2020 zobrať na vedomie.**

Ing. Anna Baričová
hlavná kontrolórka mesta